

Noget af det, der i høj grad er med til at give Danmark dets geografiske særpræg, er vores lange kyststrækninger og vore mange beboede småøer, men vi ved også, at de små og mellemstore øer tillige med de øvrige tyndtbefolkede landområder siden 1960'erne har haft mange odds imod sig. Det har gjort det meget svært for øerne at fastholde beboertallet. Årsagerne hertil har været de velkendte erhvervstrafikale og uddannelsesmæssige ændringer i et moderne samfund.

Alt dette har i flere år medført en negativ udviklingstendens, som har været selvforstærkende, med færre beboere og nedlæggelse af mejerier, butikker og skoler som resultat.

Heldigvis har vi mange aktive øboer, der ikke uden videre har villet finde sig i en afvikling af øsamfundene, og på grund af beboerforeninger og et godt samarbejde med og støtte fra Sammenslutningen af Danske Småøer er der skabt nyt liv på de fleste øer. Man har bl.a. udviklet utallige sociale, kulturelle og erhvervsmæssige projekter, der har fået støtte efter både statens ø-støttelov og EU's Mål 5 b-midler.

Folketinget og regeringen har også for længst i både ord og gerning vist enighed om og vilje til at bidrage til bevarelsen af øsamfundene. Dette har bl.a. udmøntet sig i ø-støtteloven og i handlingsplanen for landdistrikterne. Vi kan med glæde konstatere, at den negative udvikling på flere af øerne er stoppet, ja, på enkelte øer har der endog været tale om en lille fremgang i indbyggertallet.

For øernes vedkommende er det allervigtigste naturligvis en god, regelmæssig færgebetjening, og trods en løbende indsats må vi erkende, at der på dette område er behov for en forstærket indsats. Dette skyldes de skærpede sikkerhedsmæssige krav til færgerne på baggrund af de seneste års tragiske færgeulykker samt det forhold, at de eksisterende øfærger har en høj gennemsnitsalder.

Selv om vi ser bort fra de rent sikkerhedsmæssige krav til færgerne, har udviklingen de fleste steder medført behov for færger med mere dæksplads. Der er forskel på hestevogne og store traktorer og lastbiler, og derfor er der her og nu et helt akut behov med hensyn til Sejerøfærgerne, som det allerede er omtalt. Vi har selvfølgelig alle en forpligtelse til at få det problem løst.

Derudover er der et behov for planlægning – nærmere betegnet en investeringsplan for nybyggeri eller ombygning af de eksisterende

færger. Dette behov er blevet påpeget i den færgerapport, som en arbejdsgruppe under Erhvervsministeriet fremlagde tilbage i 1995. I øjeblikket ved vi ikke helt præcist, hvor stort og presserende behovet for nybyggeri og ombygning er, men det må øjerne – altså amter, kommuner og privatselskaber – være med til at udrede sammen med øboerne.

Jeg vil godt understrege, at det jo ikke er sådan, at der ikke sker noget på området. Jeg kan nævne, at allerede i det første år med en socialdemokratisk ledet regering blev der afsat 4-5 gange så meget til færger som tidligere, og som ministeren nævnte, er der afsat 36 mio. kr. ekstra over bloktilskuddene inden for 7 år.

Der er de sidste 3-4 år allerede ombygget seks og nybygget otte færger, bl.a. en ret stor færge til overfarten til limfjordsøen Fur med et stort tilskud fra EU's Regionalfond. Til syv af de otte nye færger har staten givet støtte efter den såkaldte tredjedelsmodel, hvor hver af parterne, kommuner, amt og stat, går ind med en tredjedel af investeringen. Jeg vil dog sige, at der ikke er nogen forpligtelse for staten til at yde en tredjedel i direkte tilskud, som SF's ordfører, hr. Tommy Dinesen, udtrykte det, men jeg vil erkende, at vi har en moralsk forpligtelse til at være med. Med det øgede behov på området er det nødvendigt at finde en rimelig finansieringsmodel, og det problem arbejdes der med netop nu i det nedsatte færgeudvalg under Finansministeriet.

Socialdemokratiet håber og tror, at Folketingets partier i enighed vil overlade det til regeringen hurtigst muligt at komme med forslag til problemets løsning, først og fremmest til gavn for vore mange dejlige øer og deres befolkninger.

Mariann Fischer Boel (V):

Debatten, vi har her i dag i Folketinget om fremtidens færgebetjening af de danske småøer, er af vital betydning for de 27 øer, der er afhængige af netop den færge, der sørger for forbindelsen til dem.

Jeg vil godt takke ministeren for de redegørelse, vi har fået i dag. Jeg fornemmer, at der er en væsentlig større åbenhed og en væsentlig større velvillighed, end vi tidligere har været udsat for fra regeringens side, og det vil jeg godt kvittere for.

I Venstre har vi altid været meget optaget af det lokale liv. Vi har altid gerne villet gøre det muligt for folk at bosætte sig i de danske land-